

Broeders en Zusters!

Nu van de zijde der Vrijgemaakte Kerk de leer der Gereformeerde Kerken wordt gekwalificeerd als „ongoddelijk en onschriftuurlijk”, leek het den kerkeraad gewenscht U de betreffende punten der leer eens voor te leggen, opdat U ze rustig kunt overwegen en toetsen aan Schrift en Belijdenis. Dit zij niet het minst den broeders en zusters aanbevolen, die van ons heengingen. Naar de „Mededeelingen der Vrijgemaakte Kerk” zeggen velen van hen, die in de kerk gebleven zijn: „de Synode zal het wel weten”. Daarentegen zouden zij, die zich los maakten, naar eigen oordeel en inzicht handelen. Zoo dit niet gezegd wordt, is het in elk geval bedoeld.

De kerkeraad wenscht daarop nu niet verder in te gaan. Hij zou in een zelfde wereldsche methode om de kerk des Heeren te bouwen vervallen, als tot uiting komt in de „Mededeelingen van de Vrijgemaakte Kerk”. Alleen moet hij helaas verklaren, dat een zéér groot deel van hen, die zich vrij maakten, totaal niet weet waarvàn ze zich vrij gemaakt hebben. Ze loopen rond met een caricatuur-beeld van wat de Synodes onzer kerken hebben geleerd. Er zouden op dit punt verbijsterende dingen te verhalen zijn!

Mede hierom besloot de kerkeraad de uitspraken der Synodes van 1905 en 1942 eens onder de aandacht te brengen. Wie ze bij het licht van Gods Woord overweegt, zal de beschuldiging van „ongoddelijkheid en onschriftuurlijkheid” niet zoo ernstig meer nemen!

Wij geven eerst de Verklaring der Synode van 1905 omtrent de „veronderstelde wedergeboorte”.

In de „Mededeelingen der Vrijgemaakte Kerk” wordt de voorstelling gegeven, alsof deze verklaring de ambtsdragers niet bond. Pas de Synode van 1942 zou ze bindend gemaakt hebben en tot kerkleer verheven. Let er nu eens op, dat in deze verklaring tot drie keer toe een beroep op de belijdenis wordt gedaan. De Synode van 1905 zou dus in de vrijheid der kerken gelaten hebben iets wat volgens haar door de belijdenis geleerd wordt! Hebt ge ooit van zoo'n Gereformeerde Synode gehoord?

De Synode van 1905 heeft inderdaad haar verklaring willen zien als „een geruststelling der consciëntie”. Maar was ze dààrom niet bindend? Onze Vaders hebben hetzelfde verklaard van de Vijf artikelen tegen de Remonstranten. Zijn die soms óók al niet meer bindend om die reden?

De Synode van 1905 heeft óók gezegd, dat ze geen definitieve

uitspraak deed met deze verklaring, wyl ze dat niet kon en mocht. De zaken, die aan de orde waren, waren er te moeilijk voor. Maar zou om die reden niet bindend zijn de uitspraak die ze deed? Neem nu eens een ander voorbeeld. Ge kunt over Gods Drieëenheid geen definitieve uitspraak geven, d.w.z. een uitspraak, die alle vragen oplost. Maar ge kunt er wel van zeggen, dat God één is in Wezen en drie in Persoon. Is dit laatste nu niet bindend voor uw geloof, omdat ge er niet alles van zeggen kunt? Ieder voelt, hoe hier van bezwaarde zijde een uitweg gezocht wordt, die er niet is! De Synode van 1905 kon niet alle vragen die zich voordeden oplossen en dat vastleggen in een leeruitspraak. Maar datgene, wat op grond van Schrift en Belijdenis vast stond, gaf ze weer in een bindende uitspraak. Hier volgt ze:

En wat eindelijk het vierde punt *de onderstelde wedergeboorte* aangaat, verklaart de Synode, dat *volgens de Belijdenis onzer Kerken* het zaad des Verbonds krachtens de belofte Gods te houden is voor wedergeboren en in Christus geheiligd, totdat bij het opwassen uit hun wandel of leer het tegendeel blijkt; dat het echter minder juist is te zeggen, dat de doop aan de kinderen der geloovigen bediend wordt op grond van hunne onderstelde wedergeboorte, omdat de grond van den doop is het bevel en de belofte Gods; dat voorts het oordeel der liefde, waarmede de Kerk het zaad des verbonds voor wedergeboren houdt, geenszins zeggen wil, dat daarom elk kind waarlijk wedergeboren zou zijn, omdat Gods Woord ons leert, dat niet allen Israël zijn, die uit Israël zijn, en van Izak gezegd wordt: in hem zal u het zaad worden genoemd (Rom. 9:6, 7), zoodat in de prediking steeds op ernstig zelfonderzoek moet worden aangedrongen, aangezien alleen wie geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. Voorts *houdt de Synode met onze Belijdenis staande*, dat „de sacramenten niet ijdel noch ledig zijn om ons te bedriegen, maar zichtbare teekenen en zegelen van eene inwendige en onzienlijke zaak, door middel derwelke God in ons werkt door de kracht des Heiligen Geestes” (Art. 33), en dat inzonderheid de doop „het bad der wedergeboorte” en „de afwassing der zonden” wordt genaamd, omdat God „ons door dit Goddelijk pand en teeken wil verzekeren, dat wij zoo waarachtiglijk van onze zonden geestelijk gewasschen zijn, als wij uitwendig met water gewasschen worden”; waarom onze Kerk in het gebed na den Doop „God dankt en looft dat Hij ons en onze kinderen door het bloed van Zijnen geliefden Zoon Jezus Christus al onze zonden vergeven en ons door zijnen Heiligen Geest tot lidmaten van zijnen eeniggeboren Zoon en alzoo tot zijne kinderen aangenomen heeft en ons dat met den heiligen Doop bezegelt en bekrachtigt”; zoodat *onze Belijdenisschriften wel duidelijk leeren*, dat het Sacrament

des Doops beteekent en verzegelt de afwassching der zonden door het bloed en den Geest van Jezus Christus, d. w. z. de rechtvaardigmaking en de vernieuwing door den Heiligen Geest als weldaden, die God aan ons zaad geschonken heeft.

Intusschen meent de Synode, dat de stelling, dat elk uitverkoren kind daarom reeds vóór den Doop metterdaad wedergeboren zou zijn, noch op grond van de Schrift, noch op grond van de Belijdenis te bewijzen is, dewijl God zijne belofte vervult naar zijne vrijmacht op zijnen tijd, hetzij vóór of onder of na den Doop, zoodat het eisch is zich hierover met omzichtigheid uit te laten en niet wijs te willen zijn boven hetgeen God ons heeft geopenbaard.

Nu volgen de uitspraken der Synode van 1942 omtrent het Genadeverbond. Wij merken op, dat in de punten 5) en 6) twee onder ons opgekomen dwalingen bestreden worden, met welker afwijzing ieder bezwaarde het eens is.

De uitspraken luiden aldus:

1e. dat het genadeverbond van zulk een fundamenteele beteekenis voor het geloofsleven is, dat zoowel de prediking als elke andere arbeid der Kerk ervan behoort uit te gaan, en dat iedere voorstelling of praktijk moet gemeden, die aan de beteekenis van Gods verbond te kort zou doen;

2e. dat de Heere in de belofte des verbonds ongetwijfeld toezegt de God niet alleen van de geloovigen, maar ook van hun zaad te zijn (Gen. 17:7); doch in Zijn Woord ons niet minder openbaart, dat zij niet allen Israël zijn, die uit Israël zijn (Rom. 9:6);

3e. dat daarom — overeenkomstig hetgeen de Synode van Utrecht 1905 (Acta art. 158) uitgesproken heeft — „het zaad des verbonds krachtens de belofte Gods te houden is voor wedergeboren en in Christus geheiligd, totdat bij het opwassen uit hun wandel of leer het tegendeel blijkt”; al heeft de Synode daaraan ook terecht toegevoegd, dat dit „geenszins zeggen wil, dat daarom elk kind waarlijk wedergeboren zou zijn”;

4e. dat de Kerk ook haar ten Avondmaal toegelaten leden naar ditzelfde oordeel der liefde heeft te beschouwen en te behandelen;

5e. dat het met de waarachtigheid Gods strijdt, zulk een tweeheid in de Schrift aan te nemen, dat zij aangaande dezelfde zaak ja en neen zegt en eenerzijds de volharding der heiligen leert, anderzijds dat wedergeborenen kunnen afvallen en verloren gaan;

6e. dat men niet minder feil gaat door een valsche tegenstelling te maken tusschen eeuwig verbond en een verbondsbedeeling in den tijd; en door de spreekwijze der Schrift, om de leden der Kerk in het gemeen geloovigen te

noemen, aldus op te vatten, dat alle kerkleden geloovigen zijn, maar dan „geloovigen in den tijd” en daarom nog niet „in den Raad Gods”; wat in strijd is met de Schrift, die de leden der Kerk in het gemeen evenzeer aanspreekt als „uitverkorenen naar de voorkennis van God den Vader” (1 Petr. 1 : 2; vgl. Col. 3 : 12, Efeze 1 : 4-5).

En tenslotte geven wij nog de uitspraken der Synode over het zelf-onderzoek. Uit de kringen dergenen, die zich thans de „bezwaarden” noemen, was verzet gerezen tegen het zelf-onderzoek naar de vraag, of men wel waarlijk in den Christus Gods gelooft. De Synode heeft de noodzaak óók van dit zelfonderzoek gehandhaafd en sprak daartoe uit:

1e. dat onder meer de bediening van de sleutelmacht, die Christus aan Zijn Kerk heeft toebetrouwd, eischt, dat in het midden der gemeente tot een ieder uitga de ernstige vermaning tot zelfonderzoek ook aangaande de vraag of hij waarlijk in den Christus Gods gelooft (Heid. Cat. antw. 84);

2e. dat dit zelfonderzoek ongetwijfeld in het verbond der genade zijn uitgangspunt behoort te nemen, maar daarom door den doop niet minder noodzakelijk gemaakt wordt, aangezien niet ieder gedoopte het ware geloof bezit;

3e. dat de vermaning tot zelfonderzoek niet in strijd is met den oproep tot geloof en bekeering, maar veeleer als een onderdeel daarvan is te beschouwen, en daarom nooit naar den achtergrond mag dringen de vermaning, om zijn vertrouwen alleen te stellen op de offerande van Jezus Christus aan het kruis, waarheen Woord en Sacrament ons geloof als op den eenigen grond onzer zaligheid wijzen (Heid. Cat. antw. 67) en dat de sterking des geloofs door de werking des Heiligen Geestes het allereerst hiervan te verwachten is;

4e. dat dit echter niet uitsluit, dat de Christen van zijn geloof ook wordt verzekerd uit de werken (Heid. Catech. antw. 86) en in het algemeen uit het waarnemen van de kenmerken der genade, die door Woord en Geest in hem worden gewerkt. (Dordtsche leerr. I 12, V 10).

Broeders en Zusters, laten deze uitspraken nu eens uw geheiligde aandacht hebben. Bestudeert ze al vast eens! Binnenkort hoopt de kerkeraad enkele voorlichtings-avonden te geven, waarop deze zaken zullen worden ontvouwd. Ieder van U is daar welkom en mag met zijn vragen en moeilijkheden voor den dag komen. De plaats en de tijd van deze vergaderingen zullen U nader worden bekend gemaakt. De Heere der kerk zegene ons!

DE KERKERAAD DER GEREFORMEERDE KERK
TE ALBLASSERDAM.